

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ
Шевченківського району**

Запорізький академічний ліцей «Перспектива» Запорізької міської ради
вул. Героїв 55-ої Бригади, 3Б, м. Запоріжжя, 69068, тел. (0612) 65-16-25, E-mail: zbl_zmr@mail.ua, код ЄДРПОУ 20529062

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ 4 ОП
ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРЯ**

Запоріжжя

ПОГОДЖЕНО
Голова ПК
ЗАЛ «Перспектива» ЗМР
Зозуль С.В.
Протокол №55 від 04.08.2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Наказ директора
ЗАЛ «Перспектива» ЗМР
Саміло К.М.
від 04.08.2022р. № 70 ОД

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 4 ОП ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРЯ

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції з охорони праці для бібліотекаря поширюється на працівників бібліотеки ЗАЛ «Перспектива» ЗМР.

1.2. Інструкція з охорони праці для бібліотекаря розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р., урахуванням вимог «Правил охорони праці для працівників бібліотек» (НПАОП 92.0-1.03-13), затверджених наказом МНС України від 12.12.2012 р. № 1398.

1.3. До самостійної роботи в бібліотеці можуть бути допущені особи:

- не молодші 18 років, які в обов'язковому порядку пройшли періодичний медичний огляд та не мають медичних протипоказань для діяльності в навчальному закладі;
- мають спеціальну освіту або відповідний досвід роботи;
- пройшли вступний інструктаж та первинний інструктаж на робочому місці відповідно до інструкції з охорони праці для бібліотекаря, про що робиться запис у відповідних журналах обліку проведення інструктажів з питань охорони праці;
- пройшли інструктаж з експлуатації обладнання та технічних засобів навчання (ТЗН), які розташовані в приміщенні бібліотеки.

1.3. Бібліотекар повинен неухильно дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, режиму роботи ліцею, положень даної інструкції з охорони праці в бібліотеці. Графік роботи бібліотеки затверджує директор ліцею.

1.4. Небезпечними чинниками під час роботи бібліотекаря є:

- фізичні (бібліотечне обладнання, небезпечна напруга електричної мережі, технічні засоби навчання (ТЗН), вентиляційна система);
- хімічні (пил);

- психофізіологічні (напруга зору й уваги, інтелектуальні та емоційні навантаження, тривалі статичні навантаження, монотонна праця).

2. Вимоги безпеки перед початком роботи бібліотекаря

2.1. Перед початком роботи бібліотекарю необхідно перевірити цілісність замків, справність освітлювальних приладів, електричної проводки, справність обладнання.

2.2. Перевірити температуру і вологість в приміщенні бібліотеки, провітрити приміщення.

2.3. Перевірити безпеку робочих місць в читальній залі бібліотеки.

2.4. Перевірити безпеку обладнання та стійкість книжкових стелажів.

2.5. Перевірити санітарно-гігієнічний стан приміщення бібліотеки, забезпечити порядок у бібліотеці та на своєму робочому місці.

2.6. Бібліотекар готує до роботи своє робоче місце, включає комп'ютер та обладнання сухими руками.

3. Вимоги безпеки під час роботи бібліотекаря

3.1. Протягом робочого часу бібліотекар утримує своє робоче місце в чистоті та порядку, дотримується норм охорони праці та пожежної безпеки.

3.2. Бібліотекар несе відповідальність за збереження майна бібліотеки.

3.3. Не захаращуює проходи між стелажми (ширина проходів - 80-85 см, ширина бічних обходів - 50-60 см).

3.5. Правилами інструкції з охорони праці для бібліотекаря, а також нормами охорони праці передбачається 1 раз на місяць проводити санітарний день для генерального прибирання приміщень і знепилювання книг.

3.6. Під час роботи в книгосховищі бібліотекар повинен надягати спецодяг (халат бавовняний).

3.7. Під час роботи на комп'ютері бібліотекар дотримується правил при роботі з персональним комп'ютером, дотримується режимів праці та відпочинку.

3.8. Бібліотекаря забороняється самостійно усувати несправності в електрообладнанні. В разі несправності устаткування і відключення освітлення, робота припиняється, вимикається все обладнання.

3.9. Бібліотекар забезпечує вільний доступ до підручників, не допускає підняття ваги понад 8 кг.

3.10. При виконанні роботи бібліотекар дотримується санітарно-гігієнічних норм і правил особистої гігієни, справжньої інструкції з охорони праці для бібліотекаря, а також інструкції з охорони праці в бібліотеці ліцею.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи бібліотекаря

4.1. Після закінчення роботи бібліотекар наводить порядок на робочому місці, розставляє книги на стелажах.

4.2. Бібліотекар зобов'язаний знеструмити все електрообладнання, візуально перевірити стан апаратури та кабелів.

4.3. Захищає обладнання від пилу, прибирає робоче місце.

4.4. Після закінчення роботи забезпечує дотримання санітарних норм і правил особистої гігієни.

4.5. Про виявленні несправності меблів, електричних ламп, обладнання, устаткування, повідомляє заступнику директора з адміністративно-господарської частини.

5. Вимоги безпеки для бібліотекаря при аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійних ситуацій:

- вжити заходів щодо евакуації здобувачів освіти з приміщення;
- знеструмити всі електроприлади;
- повідомити до пожежної охорони за телефоном 101;
- повідомити адміністрації, директору

5.2. При поганому самопочутті необхідно звернутися до медпункту.

6. Вимоги для бібліотекаря з надання першої допомоги

6.1. При переломах:

- зменшити рухливість відламків у місці перелому - накласти шину. При відкритих переломах - зупинити кровотечу, накласти стерильну пов'язку і шину. При переломах хребта - транспортування на животі з підкладеним під груди валиком.

6.2. При ураженні електричним струмом:

- негайно припинити дію електричного струму, вимкнувши рубильник, знявши з потерпілого провід сухою ганчіркою. Надаючи допомогу, необхідно убезпечити себе, обернувши руки сухою тканиною, ставши на суху дошку або товсту гуму.
- на місце опіку накласти суху пов'язку;
- забезпечити тепле пиття;
- при розладі або зупинці дихання, потерпілому проводити штучне дихання.

6.3. При вивихах:

- накласти холодний компрес;
- зробити тугу пов'язку.

6.4. При непритомності:

- покласти потерпілого на спину з дещо закинutoю назад головою і піднятими нижніми кінцівками;
- забезпечити доступ свіжого повітря;
- розстебнути комір, пояс, одяг;
- дати понюхати нашатирний спирт;
- коли хворий прийде у свідомість – надати гаряче пиття.

6.5. При термічних опіках:

- загасити полум'я, накинувши на потерпілого ковдру, килим тощо, щільно притиснувши його до тіла;
- розрізати одяг;
- помістити обпалену поверхню під струмінь холодної води;
- провести обробку обпаленої поверхні - компрес із серветок, змочених спиртом, горілкою тощо;
- зігріти потерпілого, дати гарячого чаю.

6.6. При отруєнні:

- дати випити кілька склянок слабого розчину марганцевокислого калію;

